

Λίγα λόγια για τις εγκλίσεις των ρημάτων

1. **Οριστική** εκφράζει κάτι το πραγματικό. Η **άρνηση** σχηματίζεται με το **δε(ν)**

- ✓ Πχ. Ο γιός το κυρ Γέτρου σπουδάζει αστροναύτης
- ✓ Ο Κώστας είναι άριστος μαθητής
- ✓ Δε να πτάμε εκδρομή αύριο
- ✓ Στο σχηματισμό της οριστικής τοποθετούμε το ρήμα στις διάφορες βαθμίδες που γνωρίζουμε (παροντικούς/παρελθοντικούς/μελλοντικούς)

2. **υποτακτική** δηλώνει κάτι το επιθυμητό αλλά αβέβαιο. Συνήθως μπροστά από το ρήμα παίρνει τα όρια **ας** και **να**. Στην υποτακτική η **άρνηση** σχηματίζεται με το **μην**

- ✓ Ο μικρός Νικόλας ευχόταν **να** έχει ένα ποδήλατο
- ✓ Εδώ **ας** σταθώ και **ας** ξεπροτάσω
- ✓ Θέλει **να** αποκτήσει καινούριο πατίνι

Στο σχηματισμό χρησιμοποιείται το παϊόν ενέργειας που δηλώνει αν η πράξη είναι εξακολουθητική, επαναλαμβανόμενη, συνοπτική ή στιγμιαία ή επαναλαμβανόμενη

- ✓ Να έγραφα/
- ✓ Να έγραψα
- ✓ Να είχα γράψει

3. **Η προστακτική** φανερώνει προσταγή, παράκληση ή ευχή. Έχει μόνο δυο πρόσωπα ενικό και β' πληθυντικό!

- ✓ Κράτα μερικά μέτρα απόσταση
- ✓ Ανοίξτε τα παράθυρα
- ✓ Μη φωνάζετε έτσι

Σχηματίζεται με το εξακολουθητικό ή επαναλαμβανόμενο και με το συνοπτικό ή στιγμιαίο παρόν ενέργειας

- ✓ Γράψε
- ✓ Γράφε

ΠΡΟΣΟΧΗ Στην ορθογραφία της προστακτικής των ρημάτων σε -ίζω

Ανάλογα με το είδος του -ι- του θέματος (αι/ή/ύ) το διατηρούν και στον τύπο της προστακτικής

- ✓ Πχ Δαικρύζω-δαικρύστε
- ✓ Δανείζω-δανείστε
- ✓ Ανθίζω-ανθίστε

Αν όμως το ρήμα λήγει σε -ω τότε στην προστακτική αορίστου ενεργητικής φωνής τότε χρησιμοποιείται το -ή-

- ✓ Ζητήστε
- ✓ Θεωρήστε

Εφαρμογή 1

Στις παρακάτω προτάσεις να αναγνωρίσεις την έγκλιση των ρημάτων

1. Η εργαζόμενη μητέρα ενισχύει οικονομικά την οικογένεια
2. Τώρα να συνεχίσω το δρόμο
3. Λιπόν άσε τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και πήγαινε με τα παιδιά που ήρθαν να σε πάρουν
4. Ας παίξουμε όλα μαζί στην αυλή
5. Το παιχνίδι μπορεί να παίζεται με 2 έως 8 παίκτες
6. Διπλώστε τα ρούχα και βάλτε τα στο ράφι
7. Μελετήστε προσεκτικά τις οδηγίες και τηρήστε τις
8. Περιορίστε τις άσκοπες μετακινήσεις

Εφαρμογή 2

Να επιλέξετε το σωστό ρήμα για τα κενά των προτάσεων

1. Ενδεχομένως κάποιος να θαυμάζει κάτι δικό σας! Στην περίπτωση αυτή το
α. δανείστε β. δανίστε γ. δανήστε
2. Το λαουλούδι αυτό φυτεύεται ως εξής. Πρώτα να γεμίσετε τη γλάστρα με χώμα
α. προσπαθήστε β. προσπαθίστε γ. προσπαθείστε
3. Δεν είναι δύσκολο να πιας σε έναν αγώνα ποδοσφαίρου. Πρώτα για τα εισιτήρια
α. ρωτείστε β. ρωτήστε γ. ρωπίστε
4. Η απάντησή του ήταν απότομη! το ύφος του
α. αγνοείστε β. αγναήστε γ. αγνοίστε
5. δυο μέτρα απόσταση μεταξύ σας
α. κρατήστε β. κρατίστε γ. κραταίστε

Εφαρμογή 3

Στο παρακάτω κείμενο να αναγνωρίσεις την έγκλιση στο κάθε ρήμα

Οι παίκτες παίζουν με τη σειρά, αφού έχει αποφασισθεί
..... με τυχαίο τρόπο ποιος θα παίξει πρώτος. Ρίχνουμε
..... το ζάρι και μετακινούμε το πιόνι με τη φορά των
δεικτών του ρολογιού, όσες φορές λένε τα ζάρια. Εάν είσαι ο
παίκτης και έχεις κάρτα "Εντολής" ή "Απόφασης", τράβα
..... την ομώνυμη κάρτα. Εάν βρεθείς σε οικόπεδο χωρίς
ιδιοκτήτη, αγόρασέ το αντί του ποσού που αναγράφεται.